

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/68/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121485713
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:6121485713.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v sporovej veci žalobcu: E.. art. M. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Q. J. XX, XXX XX T. T., právne zast.: JUDr. Jana Bezáková, advokátka Bakalárska 6, 971 01 Prievidza, IČO: 37 915 061, proti žalovanému: D. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. Q., XXX XX J. Q.. v konaní o zaplatenie 3.000,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 3.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.000,- eur od 2.10.2021 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť svedkovi O.. H. D. nar. X.X.XXXX, bytom M. E. XX, H. svedočné v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

III. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa domáhal, aby súd určil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 3.000,- eur a nahradiť trovy konania. Podaný návrh odôvodnil tým, že je výlučným vlastníkom bytu č. X na X. poschodí vo vchode č. XX bytového domu súp. č. XXXX v A. E.. Žalobca splnomocnil svojho otca O.. H. D. na zastupovanie v súvislosti s prenájmom tohto bytu. V septembri 2019 splnomocnený zástupca zverejnil inzerát na prenájom bytu. Byt bol čistý a udržiavaný, bol však v pôvodnom stave a čiastočne zariadený. Na zverejnený inzerát zareagoval žalovaný. Chcel si byť prenajať od januára 2020 a zároveň požadoval, aby sa na náklady žalobcu zrealizovali stavebné úpravy. Žalobca s úpravami najprv nesúhlasil, nakoniec sa však dohodli, že stavebné úpravy na byte zrealizuje žalovaný a žalobca na práce, ktorými sa byt zhodnotí, prispeje. Žalovaný tieto práce vyčíslil na sumu 6.500,- eur s tým, že ostatné úpravy zrealizuje na svoje náklady. Dňa 15.1.2020 žalobca prostredníctvom splnomocneného zástupcu zaslal na účet žalovaného zálohu na stavebné úpravy bytu v sume 3.000,- eur. Po prevzatí zálohy žalovaný prestal so žalovaným (resp. s jeho splnomocneným zástupcom) komunikovať. Nakoľko žalovaný nekomunikoval so žalobcom niekoľko mesiacov, nedodal výkres zamýšľaných prác a ani nezaslal dohodnutú fotodokumentáciu stavu bytu, žalobca ho vyzval formou SMS, aby vrátil poskytnutú zálohu a odovzdal byt. Žalovaný na výzvu reagoval vulgárne a odmietol vrátiť kľúče. Dňa 6.5.2020 formou SMS žalovaný oznámil, že kľúče stratil. Vďaka náhradnému kľúču sa žalobcovi dňa 22.5.2020 podarilo dostať do bytu. Byt bol neobývatelný, rozbúraný, práce neboli zrealizované. Žalovaný sa na byte vo vlastníctve žalobcu zaviazal zrealizovať práce, na ktoré prevzal od žalobcu zálohu v sume 3.000,- eur,

práce nezrealizoval a zálohu nevrátil. S poukazom na uvedené dôvody sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu tak, ako je to vyššie uvedené.

2. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „upomínací súd“) vydal dňa 28.9.2021 platobný rozkaz pod sp. zn. 23Up/1546/2021, ktorým návrhu žalobcu na vydanie platobného rozkazu v celom rozsahu vyhovel.

3. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedol, že ho celá situácia mrzí. Tak, ako to uvádza žalobca vo svojom návrhu, predmetný byt bol v pôvodnom stave a čiastočne zariadený, čo potvrdzuje fotodokumentácia priložená k návrhu. Keďže dlhodobu manuálne pracuje v oblasti stavebníctva, dohodol sa so žalobcom na tom, že na byte zrealizuje stavebné úpravy. Za týmto účelom mu poslal žalobca zálohu vo výške 3.000,- eur. Po prevzatí zálohy v byte zrealizoval kompletne vypratanie zariadenia (všetkého nábytku) v byte a nasledovné stavebné práce: demontáž všetkých zárubní, vybúranie priečok medzi kuchyňou a izbou, vybúranie časti priečky v špajzi, vybúranie dverového otvoru do izby z chodby, vybúranie priečky v kúpeľni, osekanie obkladov v kúpeľni, demontáž vane a odvoz komplet sate, ktorých celková hodnota predstavuje sumu 1.600,- eur (3 x 260,- eur odvoz odpadu + 3 dni práca 3 robotníkov vrátane neho). Realizáciu uvedených prác potvrdzuje fotodokumentácia, ako aj samotné tvrdenie žalobcu v podanom návrhu. Celú situáciu chcel vyriešiť korektne a k spokojnosti oboch strán, preto žalobcovi navrhol, že mu vráti rozdiel medzi sumou zrealizovaných prác a poskytnutou zálohou, čo potvrdzuje aj žalobcom priložená SMS komunikácia, s čím žalobca nesúhlasil. Skutočnosť, že si žalobca od neho nárokuje celú sumu poskytnutej zálohy vo výške 3.000,- eur, považuje, s poukazom na preukázané zrealizované práce na byte, za nekorektné a tiež ako jeho snahu bezdôvodne sa obohatiť na jeho úkor. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko (jeho) vyššie uvedeným návrhom na vyrovnanie, adresovaným žalobcovi, mohli súdnu konaniu predísť.

4. Na výzvu upomínacieho súdu zo dňa 27.10.2021 žalobca uviedol, že zotrúva na svojich tvrdeniach uvedených v návrhu. Žalobca sa so žalovaným dohodol, že si predmetný byt prenájme na dlhodobé bývanie. Byt bol v čase obhliadky obývatelný, krátko pred obhliadkou aj riadne obývaný, ako je to zrejmé z fotodokumentácie. Žalovaný podmienil svoje bývanie v byte svojpomocnými stavebnými úpravami. Žalobca nemal záujem na realizácii žiadnych stavebných úprav v byte. Pokiaľ by žalobca mal záujem na prestavbe bytu, určite by ju neriešil so žalovaným uvedeným spôsobom. V takomto prípade by vyhľadal stavebnú spoločnosť, s ktorou by uzavrel riadnu zmluvu o dielo s cenovou ponukou podľa projektovej dokumentácie. Na realizácii prác trval žalovaný, výlučne pre svoje potreby, s tvrdením, že tieto práce zrealizuje svojpomocne na svoje náklady. Žalobca prehlásil, že žalovanému prispeje na materiál, na prvky dlhodobej životnosti, ako radiátory či elektrickú inštaláciu, nakoľko tieto prvky v byte ostanú aj po skončení jeho nájmu. Na nákup týchto materiálov poskytol žalovanému čiastku vo výške 3.000,- eur. Uvedený materiál žalovaný nezakúpil. Žalobca sa navyše so žalovaným dohodol, že práce nezačne skôr, ako žalobcovi nepredloží riadny výkres stavebných úprav, ako je to zrejmé z doloženej komunikácie. Žalovaný túto povinnosť nesplnil a práce zrealizoval bez odsúhlasenia žalobcom. Žalovaný vo svojom odpore navodzuje dojem, že previedol búracie práce, ktoré si žalobca objednal, čo je v príkrom rozpore so skutočnosťou. Navyše, za svojvoľne vykonané svojpomocné práce sa žalovaný snaží vyúčtovať žalobcovi čiastku vo výške 1.600,- eur. Realizáciou uvedených prác žalovaný spôsobil žalobcovi škodu, nakoľko byt uviedol do stavu, v ktorom je neužívateľný. Žalobca zotrval na podanom návrhu v celom rozsahu a žiadal o pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.

5. Uznesením č.k. 5C/68/2021-76 zo dňa 22.11.2021 súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu, žalovaný na výzvu súdu nereagoval.

6. Následne súd nariadil pojednávanie na deň 28.3.2022. Na pojednávanie sa dostavila právna zástupkyňa žalobcu, nedostavil sa žalobca a ani žalovaný. Právna zástupkyňa žalobcu ospravedlnila neprítomnosť žalobcu na pojednávaní zo zdravotných dôvodov s tým, že žalobca súhlasí s tým, aby sa pojednávanie vykonalo v jeho neprítomnosti. Predvolanie na pojednávanie bolo žalovanému súdom odoslané hybridnou poštou dňa 9.2.2022. Následne boli súdu doručené, prostredníctvom prevádzky portálu slovesko.sk, dve informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu. Podľa prvej informácie mala byť zásielka dňa 15.2.2022 listinne doručená žalovanému. Podľa druhej informácie o doručovaní uvedenej zásielky žalovanému, si žalovaný súdnu zásielku, obsahujúcu predvolanie na pojednávanie neprevzal. Pre druhý prípad patrí fikcia doručenia v zmysle § 112 CSP, podľa ktorej sa písomnosť

považuje za doručení dňom oznámenia, že správa nebola listinne doručená. V danom prípade sa teda zásielka považuje za doručení dňom 9.3.2022. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil. Súd v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu a žalovaného.

7. Súd na pojednávaní dňa 28.3.2022 vykonal dokazovanie výsluchom svedka O.. H. D. a oboznámením listín predložených žalobcom.

8. Svedok O.. H. D. vo výpovedi pred súdom uviedol, že vlastníkom predmetného bytu je jeho syn a on mu pomáhal zabezpečovať nájom ohľadom tohto bytu. V čase, keď bol podaný inzerát, ten byt vyzeral tak, ako je to zrejmé z fotodokumentácie, ktorú predložil súdu a zároveň ju ponechal na založenie do spisu. Svedok ďalej uviedol, že žalovaný reagoval na inzerát a prejavil záujem tento byt si prenajať. Nakoľko preferovali dlhodobý prenájom a žalovaný prezentoval, že by tam býval minimálne 10 rokov, vycestovali kvôli nemu z H. do A. E., aby mu byt sprístupnili. Žalovaný oznámil, že si byt prenajíma tak, ako je. Následne im telefonoval resp. aj písal, že by mal záujem si ten byt prestavať podľa vlastných predstáv. Svedok reagoval tak, že ak si chce ten byt prerobiť, môže, avšak on nemá na tom záujem, nakoľko ten byt je obývatelný. Potom však žalovaný prišiel s tou tézou, že by chcel vymeniť radiátory, elektrickú inštaláciu a že to sú prvky dlhodobej životnosti, ktoré ostanú v byte aj po skončení nájmu, čo je pravda. Žalovaný vravel, že by urobil väčšiu rekonštrukciu sám pre seba, či by mu vedeli na tieto veci prispieť. Dohodli sa, že mu prispajú na radiátory a na elektrickú inštaláciu, nakoľko tie veci aj keď žalovaný odíde, tie tam ostanú. Zároveň to všetko podmienili tým, aby im predložil výkres úprav, čo tam všetko chce robiť. On im poslal nejakú čarbanicu, ktorú zmietli zo stola, nakoľko z tejto sa nedalo v podstate vyčítať, čo vlastne chce robiť. Na to žalovaný reagoval tak, že im pošle poriadny výkres, že toto robil len tak v rýchlosti, zároveň ich požiadal, že by chcel zakúpiť nejaký materiál napr. káble, radiátory a podobné veci, s tým, že vyčíslil tieto náklady na nejakú sumu 6.500,- eur. Tak sa dohodli, že v prvej fáze mu pošlú 3.000,- eur s tým, že keď zakúpi tie veci a uvidia, že tieto veci sú skutočne zakúpené, tak mu doplatia zvyšnú časť sumy. Zároveň sa dohodli, a to bol nápad žalovaného (nakoľko byt mu chceli prenajať od januára), teda on povedal, že bude platiť nájom až od vtedy, keď bude byt prerobený s tým, že na prerábku mu stačí jeden mesiac. Svedok mal pripravenú aj nájomnú zmluvu, dohodli sa, že si príde pozrieť, aký materiál kúpil a že sa stretnú v A. E., pričom si dohodli presný čas a deň, kedy sa stretnú. Svedok vycestoval do A. E., avšak žalovaný mu oznámil, že nemá čas, že má iné povinnosti. Svedok požiadal žalovaného, aby vrátil peniaze a aby vrátil kľúče od bytu, na to žalovaný reagoval vulgárne. Svedok si potom zohnal náhradný kľúč, keďže nemal náhradný kľúč, pretože všetky kľúče čo mal, dal žalovanému. Z toho vznikol potom ďalší problém, pretože musel vymeniť všetky zámky v bytovke, nakoľko susedia nesúhlasili s tým, aby mal kľúče od bytovky niekto cudzí. Keď sa napokon dostal do tohto bytu, zistil, že byt je rozbúraný, neobývatelný. Žalovaný ani do dnešného dňa žalobcovi nevrátil kľúče ani zálohu. Ten byt je teraz v takom stave ako na fotodokumentácii, čiže tá škoda je masívna, nakoľko ceny išli hore. Napokon svedok dodal, že v byte sa nachádzal aj nábytok, ktorý v podstate bol ešte použiteľný, tento by si boli s rodinou odviezli, avšak žalovaný svojvoľne, bez ich súhlasu, všetok nábytok niekam vyviezol. Svedok zdôraznil, že oni žiadne stavebné práce od žalovaného nevyžadovali, žalovaný si tieto práce vykonal svojvoľne.

Vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový stav:

9. Žalobca je výlučným vlastníkom bytu č. X na X poschodí bytového domu súp. č. XXXX v A. E.. Plnomocenstvom zo dňa 20.9.2019 splnomocnil svojho otca, svedka O.. H. D., na zabezpečenie prenájmu uvedeného bytu. V septembri 2019 splnomocnený zástupca zverejnil inzerát na prenájom bytu, na ktorý zareagoval žalovaný. Z fotodokumentácie predloženej žalobcom (č. I. XX) je zrejmé, že v tom čase bol byt v pôvodnom stave, avšak obývatelný a čiastočne zariadený, o čom Žalovaný prejavil záujem o dlhodobý nájom, avšak chcel si ho upraviť podľa vlastných predstáv. Žalobca najprv nesúhlasil, avšak napokon privoliť, žalovaný však požadoval, aby žalobca prispel na tieto stavebné práce. Nakoľko stavebnými úpravami by sa byt žalobcu zhodnotil, dohodli sa, že vlastníkom bytu - žalobca prispeje na rekonštrukciu bytu čiastkou 6.500,- eur s tým, že práce zrealizuje žalovaný svojpomocne.

10. Z výpisu z účtu zo Všeobecnej úverovej banky, a.s. (č.l. 18) mal súd preukázané, že žalobca dňa 15.1.2020 zaslal žalovanému sumu 3.000,- eur. Následne žalovaný začal vykonávať práce na rekonštrukcii bytu, vykonal demontáž zárubní, vybúral priečky medzi kuchyňou a izbou, osekával obklady v kúpeľni a demontoval vaňu, ďalej však v prácach nepokračoval, rekonštrukciu bytu nedokončil. Keďže

žalovaný prestal so žalobcom komunikovať, resp. na výzvy žalobcu reagoval vulgárne, žalobca vykonal kontrolu bytu a zistil, že byt je v neobývateľnom stave, rozbúraný, práce nie sú zrealizované. Skutočnosti uvádzané žalobcom potvrdzuje aj ním predložená fotodokumentácia (č.l. 28 - 35, ako aj z č.l. 87), na ktorých snímkach je zachytený súčasný stav bytu tak, ako to tvrdí žalobca.

11. Z SMS komunikácie medzi žalobcom a žalovaným (č.l. 27) plynie, že žalobca po zistení, že žalovaný prestal so stavebnými úpravami a byt je nedokončený požadoval od žalovaného vrátenie kľúčov od bytu, peniaze, ktoré mu poslal a nájom, ktorý mal žalovaný začať platiť. Žalovaný mu SMS správou oznámil, že mu žiaden nájom platiť nebude, kľúče musí pohľadať a že zbytok peňazí pošle. Avšak žalovaný ani kľúče od bytu ani poskytnutú zálohu žalobcovi nevrátil, preto sa žalobca domáha svojho nároku súdnou cestou, teraz prejednávanej žalobou.

Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

12. Podľa § 491 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv. Na záväzky vznikajúce zo zmlúv v zákone neupravených treba použiť ustanovenia zákona, ktoré upravujú záväzky im najbližšie, pokiaľ samotná zmluva neurčuje inak. Na záväzky zo zmiešanej zmluvy treba primerane použiť ustanovenia zákona upravujúce záväzky, ktoré sa zmluvou zakladajú, pokiaľ samotná zmluva neurčuje inak.

13. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

14. Podľa § 492 Občianskeho zákonníka ustanovenia o záväzkoch, ktoré vznikajú zo zmlúv, sa použijú primerane aj na záväzky vznikajúce na základe iných skutočností upravených v zákone, ak niet osobitnej úprav.

15. Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

16. Podľa § 495 Občianskeho zákonníka platnosti záväzku nebráni, ak nie je vyjadrený dôvod, na základe ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je však povinný preukázať dôvod záväzku, s výnimkou cenných papierov hromadne vydaných alebo iných cenných papierov, pre ktoré je zákonom ustanovené, že veriteľ túto povinnosť nemá.

17. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

18. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

19. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

20. Podľa ust. § 458 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

Súd právne uzatvára:

21. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu tzv. nepomenovanej zmluvy v zmysle ustanovenia § 51 Občianskeho zákonníka, ktorej predmetom bola dohoda, že žalovaný zrealizuje rekonštrukciu bytu, ktorý je vo vlastníctve žalobcu a žalobca mu na túto rekonštrukciu prispeje sumou 6.500,- eur. V konaní nebola spornou skutočnosť, že žalobca na uvedený

účel zaslal žalovanému zálohu 3.000,- eur a nebolo sporným ani to, že žalovaný začal s rekonštrukciou bytu, realizoval búracie práce, ďalej však nepokračoval, žiaden materiál nekúpil a žalobcovi poskytnutú zálohu nevrátil. Žalovaný nesúhlasil s nárokom žalobcu, ktorý od neho požadoval vrátenie celej poskytnutej zálohy vo výške 3.000,- eur, a to s poukazom na ním už zrelizované práce na byte, ktorých hodnota mala predstavovať sumu 1.600,- eur (3 x 260,- eur odvoz odpadu + 3 dní práca 3 robotníkov vrátane neho).

22. Závazkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne len za splnenia určitých (zákonných) predpokladov, ktorými sú - získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (objektívne merateľný majetkový prospech u obohateného), - protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, - majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a - príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby, pričom nemôže ísť o prípad, kedy Občiansky zákonník napriek majetkovému prospechu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Ak dôjde k bezdôvodnému obohateniu, t. j. naplnia sa všetky vyššie uvedené zákonné predpoklady, vznikne medzi dvoma osobami (prípadne medzi viacerými individuálne určenými osobami), samostatný záväzkový právny vzťah bezdôvodného obohatenia. Jeho obsahom je, aby ten, kto sa obohatil z niektorých dôvodov uvedených v zákone, vydal obohatenie naspäť tomu, na úkor koho k obohateniu došlo.

23. V danom prípade vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca zaslal žalovanému bezhotovostným prevodom sumu 3.000,- eur na realizáciu rekonštrukcie bytu, žalovaný túto rekonštrukciu nevykonal a poskytnutú zálohu žalobcovi nevrátil, na strane žalovaného teda došlo k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka na úkor žalobcu.

24. Žalovaný v podstate nerozporoval to, že mu žalobca poskytol sumu 3.000,- eur, avšak nesúhlasil s vrátením celej zálohy žalobcovi s poukazom na to, že na byte zrealizoval určité práce a mal aj náklady na odvoz sute, čo všetko vyčíslil na sumu 1.600,- eur. Uvádzané skutočnosti však nepodložil žiadnym relevantným dôkazom.

25. Skutkovým základom každého súdneho rozhodnutia je v zmysle ust. § 215 ods. 1, 2 CSP súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu súdneho konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva posúdením (vyhodnotením) skutkových poznatkov. Skutkové poznatky súd získava v sporovom procese predovšetkým dokazovaním. Civilný proces sporový sa okrem iného riadi princípmi dispozičným a prejednávacím, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a s ním spojeným princípom formálnej pravdy.

26. Aj pre toto sporové konanie treba zdôrazniť to, že súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“, či „materiálnej“ pravdy, ale zistiť skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Bez tejto aktivity strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje. Ak sú sporové strany pri zhromažďovaní ďalšieho skutkového základu nečinné, proces vytvárania skutkového základu len uzavrie a o veci rozhodne na základe skutkového stavu, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania.

27. Pre súd je rozhodujúcim to, aký skutkový stav vyplynul zo zhromaždených prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany v čase, keď dochádza k rozhodovaniu. Z pohľadu úspechu v spore tak ide o to, ktoré z objektívne relevantných skutočností svedčiacich v prospech strany sporu sa tejto strane do vyhlásenia rozsudku podarilo súdu preukázať, resp. dosiahnuť to, aby ich súd vyhodnotil v jej prospech. Predmetom zisťovania v civilnom procese nie je celá objektívna realita, ktorá bola a je prítomná v čase od vzniku právneho vzťahu, o ochranu ktorého v konaní ide, do času rozhodovania súdu vo veci samej. Základné obmedzenie rozsahu zisťovania skutkového stavu predstavuje relevancia tej-ktorej skutočnosti pre konanie a rozhodovanie súdu o konkrétnej žalobe.

28. Súd zdôrazňuje, že pre rozhodnutie sporu je určujúce vykonané dokazovanie a z neho vyvedené skutkové a právne závery. V nadväznosti na uvedené je potrebné uviesť, že pod dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Dôkazné

bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania (teraz sporovej strane), ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/52/2010 z 24. júna 2010). Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu v konaní. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho presunu. Samotná skutočnosť, či účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/81/2010 z 31. mája 2010).

29. Podľa názoru súdu podstatným pre rozhodnutie v predmetnej veci je to, že žalobca preukázal, že poskytol žalovanému zálohu na rekonštrukciu bytu v A. E. vo výške 3.000,- eur, že žalovaný dohodnuté stavebné úpravy nezrealizoval a zálohu žalobcovi nevrátil.

30. Za danej situácie došlo k presunu dôkazného bremena (produkovať rozhodujúce skutočnosti a dôkazy o nich) na stranu žalovaného v tom, aby preukázal skutočnosti, že peniaze poskytnuté žalobcom použil na rekonštrukciu bytu. Žalovaný však v tomto smere neprodukoval žiaden relevantný dôkaz o tom, že by zálohu poskytnutú žalobcom použil na určený účel. Žalovaný v podanom odpore uvádza, že zo zálohy by mala byť uhradená odmena za práce, ktoré vykonal, spolu s ďalšími dvomi osobami, avšak k tomuto súd uvádza, že z vyjadrení žalobcu ako svedka Ing. H. D. vyplynulo, že žalovaný mal záujem o dlhodobý prenájom a chcel si byť prerobiť podľa vlastných predstáv, preto sa sám ponúkol zrealizovať rekonštrukciu bytu, pričom podľa dohody mal zrealizovať stavebné úpravy svojpomocne a žalobca mu mal prispieť na nákup materiálu, teda prvkov dlhohobej životnosti, ktoré zostanú v byte aj po ukončení nájmu. Je teda zrejmé a podľa názoru súdu aj logické, že ak podnet na rekonštrukciu bytu vyšiel zo strany žalovaného, s čím žalobca spočiatku ani nesúhlasil, bola záloha, ktorú poskytol žalobca žalovanému, určená na nákup materiálu, nie na odmenu za vykonanie búracích prác. To isté je možné konštatovať aj v súvislosti s tvrdením žalovaného, že mu mali vzniknúť náklady na odvoz sute, pričom súd v celom rozsahu poukazuje na názor vyslovený v predchádzajúcich vetách a navyše dodáva, že žalovaný ani nepredložil žiaden dôkaz (napr. faktúru či iný účtovný doklad), ktorý by toto jeho tvrdenie (že mu vznikli náklady spojené s vývozom sute) potvrdzoval, teda žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ohľadom ním uvádzaných tvrdení.

31. Na základe popísaných dôvodov dospel súd k záveru, že je nepochybné, žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor žalovaného a preto vyhovel žalobe v celom rozsahu a uložil žalovanému povinnosť toto bezdôvodné obohatenie, t.j. sumu 3.000,- eur žalobcovi vydať.

32. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

33. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34. Žalobcovi so zreteľom na citované zákonné ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania, preto súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania, a to odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému, t. j. od 2.10.2021. Keďže žalobcom požadovaná výška úrokov z omeškania nepresahuje zákonom stanovený rámec, priznal súd žalobcovi úroky z omeškania v ním požadovanej výške.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní celkom úspešný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 CSP.

38. Samostatným výrokom rozhodne súd vždy aj o nároku na náhradu trov svedka, znalca alebo iných osôb v súvislosti s trovami dôkazu. Rozsudok, prípadne iné rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, však doručuje súd výlučne sporovým stranám. Svedkov, znalcov a iné osoby oprávnené z titulu náhrady trov dokazovania možno považovať za strany pre určitý úsek sporového konania až v štádiu rozhodovania súdneho úradníka o výške tejto náhrady (porovnaj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 961). V zásade platí, že dokazovania je povinná nahradiť strana, ktorú zaväzuje povinnosť nahradiť trovy konania ako celku v nadväznosti na procesný neúspech alebo zavinené zastavenie konania (porovnaj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 906). Vzhľadom na uvedené preto súd zaviazal žalovaného ako neúspešnú stranu v tomto spore aj povinnosťou zaplatiť náhradu svedočného svedkovi Ing. H. D. a to v rozsahu 100%.

39. O výške náhrady trov konania žalobcu, ako aj výške svedočného v zmysle § 262 ods. 2 CSP bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa

§ 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 (§ 360 ods. 1, 2 CSP). Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

1./ Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym

skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2./ Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3./ Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.